

Friday for Future alla fredagar

För att följa initiativet startat av Greta Thunberg strejkar vi tillsammans med tusentals människor över hela världen varje fredag.

Samlade av nätverket "Fridays for Future" (kort FFF) så demonstrerar vi för klimaträttvisa och för att världens makthavare ska ta sitt ansvar i att genomföra den.

På fredag är vi på Stortorget som vanligt och med vårt Klimatbord med valinformation.

Fredagen den 2 september finns sex forskare på plats att ställa frågor till. Bland dessa Kimberly Nicholas från LUCSUS. Kimberly har också förra hösten givit ut boken Under The Sky We Make.

Vänortsföreningen Lund-León

Solidaritetsfest i augusti

söndagen den 28 augusti 2022 kl. 14.00

i Kvartersgården Spexaren, Sångarevägen 26 Lund

Vi startar med en välkomstdrink och lite musik kl. 14.00.

Professor Kristina Jakobs-son berättar om det inter-nationella

projektet angående orsakerna till en ovanlig form av njurin-

sufficiens med dödlig utgång, som drabbade unga

sockerrörsarbetare i Nicaragua. Det gav upphov till namnet på en by

utanför León: "Änkornas ö". Fenomenet finns i andra delar av

världen och drabbar skördearbetare i mycket varma klimat. Man har

nu kunnat avfärda några av de teorier som låg bakom initieringen av forskningsprojektet. Vi får höra om slutsatserna i nuläget.

Alfredo Mendoza ger en kort överblick över nuläget i Nicaragua, innan vi äter mat á la León.

Huvuddelen av festen håller vi utomhus (om vädret tillåter) med bokbord och servering inne i lokalen.

Anmäl dig senast den 26 augusti kl. 12.00 till lundleon100@gmail.com Skriv om du önskar vegetarisk mat eller har en matallergi! Tag gärna med vänner! **Alla är välkomna!** Maten serveras till solidaritetspris (120 kr för välkomst-drink, mat och kaffe med kaka, halva priset för barn. Ett glas vin eller öl kostar 20 kr.)

[Affisch »](#)

Skolnotiser

Fler elever, färre lärare

Antalet lärare minskar i Lund medan antalet elever ökar, påpekar Socialdemokraterna. Därför måste skolpengen höjas.

"Det stämmer," konstaterar Alexander Kuprijanko (SDS 20/8).

Men kvintettpartierna säger nej. Skolpengen höjdes under den gångna mandatperioden.

"Det stämmer också," skriver Kuprijanko. Sedan tillägger han: "Hur kan det vara så?

Vad kvintettpartierna inte nämner är att även kostnaderna ökat. Och om kostnaderna ökar snabbare än skolpengen stiger tvingas skolorna spara – även om de formellt sett får mer pengar."

En socialdemokratisk debattartikel ger oss ett par dagar senare de exakta siffrorna. Antalet elever har ökat med över 600. Antalet lärare har minskat med 60. Lund är den svenska kommun där antalet lärare har minskat allra mest.

(Anders Almgren, Lina Olsson, Mattias Olsson och My Lilja, *Liberalernas valbudskap om att de sätter skolan först är en tomt ekande slogan.* [SDS 24/8](#))

Äger Trump Engelska skolan?

Nu tar **Totalförsvarets forskningsinstitut** över ansvaret att kartlägga privatskolornas ägarstruktur från Skolinspektionen som i nästan ett år utrett vilka intressen som styr Engelska skolan.

Skolinspektionen har konstaterat att det är ett amerikanskt riskkapitalbolag som varit Engelska skolans största ägare men att den högsta ägarposten nu finns hos en fond med kontor i Luxemburg och skattehemvist i en av USA:s lågskattestater.

Kan Trump vara ägaren?

Regeringen låter nu Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) kartlägga utländskt ägande av svenska skolor.

Källa: **Utländska ägare ska kartläggas av Försvaret.** ([SDS 20/8](#))

Torkan och klimatet av Marie-Louise Steiner

När jag skriver detta ser jag ut över min förbrända plätt här på jorden(sydöstra Skåne). Knappt en regndroppe på tre månader. Det började med torkan sommaren 2018, till synes, men den hade egentligen börjat långt tidigare fastän då som enstaka sk värmeböljor.

Men vad är min förtorkade lilla plätt mot de stora söndervittrande jordarna runt om i världen? Och svälten och vattenbristen i dess spår. Det kanske kan tyckas långt bort från vår privilegierade del av världen där det råder överflöd av det mesta. Men även i min lilla by lutar vi oss nu över brunnarna och tittar ner i de mörka brunnshålen. Det ekar tomt därnere ur djupen. Vattenbristen har även kommit hit.

Varför är det då inte detta, vår livsexistens, som valet 2022 går om? Varför finns inte klimatet högst uppe på agendan under valveckorna? Ser inte politikerna det som vi andra ser? Är det brist på insikt om situationens allvar? Eller rädsla för att förlora maktpositioner? Motstånd inom hela det ekonomiska systemet? Okunskap, oförmåga, olust...

Det finns så många orsaker till den katastrof som vi nu står inför och det borde finnas mycket att diskuteras kring våra livsvillkor. Därför är det obegripligt och skrämmande att valrörelsen mest handlar om hur vi ska kompenseras ekonomiskt för högre elpriser eller dyrare bensin/diesel. Jag hör ekonomen Lars Calmfors på radion och som menar att politikerna är farligt låsta av sina ekonomiska överbud vilka bara blir kontraproduktiva och drar med sig ännu högre inflation och ännu större samhällsproblem.

Vem av alla politiker vågar, vill, kan tala klartext om hur vi ska möta den hotande klimatkatastrofen? Såg ett urklipp från ett TV-inslag med Olof Palme från 1972 med anledning

av energikrisen som då gällde bristen på olja och bensin. Vi måste alla hjälpas åt att klara den hotande krisen, sade Palme. Han trodde på folkets solidaritet för att klara den ransonering som han ansåg nödvändig. Det var då. Nu är situationen mycket allvarigare. Och ingen politiker vågar ta ordet ransonering i sin mun. Vad kan det bero på?

Tekniska nämnden föreslår ett stopp för utbyggnaden av E22?

Vid onsdagens möte i i Tekniska nämnden krävde Miljöpartiet att de 670 miljoner som avsatts för att bygga ut E22 med nya körfält och en avfart vid Ideon i stället ska flyttas över till cykelinvesteringar.

Lunds kommun lovade 2017 att betala 20 procent av E22:s utbyggnadskostnad. Under de fem år som gått sedan dess har summan tredubblats.

Inte bara MP vill stoppa utbyggnaden. Som vi berättade i förra VB kräver flera andra partier ett stopp. V och Fi har länge gjort det och nu ansluter sig också S och C.

Det har länge stått klart att en utbyggnad i stället för att lösa problemen leder till större utsläpp, värre buller – och ökad trängsel.

Trafikverkets egna konsulter har kommit till samma slutsats. Genom att sänka hastigheten uppnår man ökad trafiksäkerhet och minskade köer. Nu har Trafikverket chansen att i stället för att slösa pengar på skadliga väginvesteringar föra över dem till järnvägarna.

I Sydsvenskan den 25 augusti konstaterar Kuprijanko att "Utbyggnaden kan skrotas om pengarna inte räcker".

Utlandsfödda studenter

Akta er för Ulf Kristersson, M!

Han tycker inte att ni ska ägna all er tid åt studier utan vill att ni ska jobba också - eftersom ni är födda utomlands.

Röda Kapellet, valet och framtiden av Bengt

Valrörelsen har startat. Och nu vet vi att allt är elände i gamla Svedala. Och allt är sossarnas fel, eller Putins. Höga elpriser, dyr bensin, gängkriminaliteten, dyrare mat, högre räntor. En tröttsam dysterhet och brist på hopp. I dagens DN (22/8) skriver Alex Schulman: "Hela tiden denna uppgivenhet, detta beckmörker. Till slut orkar jag inte längre. Pratet om Sveriges fördärv står mig upp i halsen. Jag orkar inte höra en enda politiker till berätta för mig hur värdelöst det här landet är, hur mycket åt helvete allt går." Men allt kommer att rätta till sig när Uffe tar makten hand i hand med rasistiska Sverigedemokraterna. Då blir det hårdare tag. Det skrämmer mig.

Röda Kapellet får väl stå för hoppet och framtidstron, trots sin växande ålder. Som vanligt i valrörelserna spelar vi på Mårtensstorget de tre lördagarna innan valet. Klockan elva står vi där och låter Vänsterpartiet och Socialdemokraterna föra fram sina appeller. Vi kommer också att hjälpa Vänsterpartiet i Staffanstorp lördagen den 3 september kl 13 när de valtalar. Söndagen den 4 september är vi med och inviger Kunskapsparken i Brunnshög. Kl 13 spelar vi Håkan Carlssons Spårvägssvit, som vi framförde på sista decemberkonserten. En nyskriven hyllning till den nya spårvägen.

Veckan efter valet är det Kulturnatt i Lund. Då ska vi utvärdera valet. "Varför gick det som det gick?" Tillsammans med två statsvetare (Anders Sannerstedt och Malena Rosén Sundström) spelar vi och utvärderar valresultatet. Klockan 17 står vi utanför gamla elverket på Winstrupsgatan den 17 september.

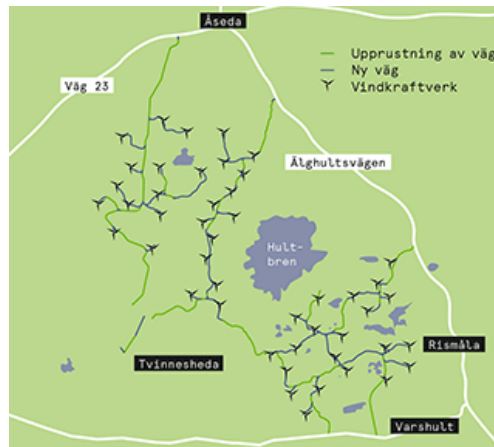
Och vad gäller framtiden: Vill du vara med och förändra världen med musik så välkommen till oss i Röda Kapellet. Vi tar tacksamt emot fler trumpetare, saxofonister, klarinettister, bastubister, trombonister med flera. Vi övar varje söndag på Folkuniversitetet på Skomakargatan kl 18.30. Kolla oss på vår hemsida. Där får du veta allt du behöver för att få kontakt med oss!

Vindkraft löser energikrisen! av Gunnar Stensson

Jag visste att Vindkraftsparken Tvinneheda höll på att byggas i min hemkommun Uppvidinge, fast det sällan nämndes. Många i Uppvidinge ville slippa vindkraft i grannskapet – eller var likgiltiga. Vindkraftsparken ligger dessutom avlägset i en obebodd del av skogen. Det var i mitten av augusti och jag skulle snart återvända till Lund. Men först måste jag kolla vad Vindpark Tvinneheda var för någonting. Absolut!

Nu närmade jag mig ett gigantiskt torn med tre väldiga vingar som långsamt roterade mellan de höga tallarna i skogen mellan Älghult och Åseda. Tornet var 191 meter högt, fick jag veta och vingarna nådde 30 meter högre upp. Det var ett jättebygge!

Det starka runda fundamentet var förankrat i berggrunden och gjutet i miljövänlig ECO-betong. 35 fullastade fordon cement hade krävts för detta enda fundament.

Vingarna och tornets tekniska beståndsdelar hade nattetid forslats från Oskarshamn och hit. Vid sidan av tornet stod en gigantisk krankonstruktion.

Detta är Vindpark Tvinnesheda. Den består av 47 likadana vindkraftverk som det jag hade framför mig. Tornen står i ett flera kvadratkilometer stort skogsområde. Mitt i området ligger sjön Hultbren som omges av våtmarker – de kallas föraktfullt sumpskog i en broschyr – men där finns också stora arealer produktivitetsskog, skog som odlas med systematiska kalavverkningar, och annan gammal skog som har stått i århundraden.

Jag skjutsades sakta runt i området. Överallt dessa sakta svängande vingar och långa skuggor som gled över marken. Parken började anläggas 2020 och i höst skall den invigas. Det norska bolaget Veidekke ansvarar för bygget. Flera internationella experter ingår i arbetskraften men också lokala företag medverkar.

Vindpark Tvinnesheda är den största vindparken i södra Sverige. Årsproduktionen motsvarar den energi som krävs för att försörja 300 000 bilar eller 90 procent av Sveriges inrikesflyg.

Det finns nu ungefär 3500 vindkraftverk i Sverige. Antalet ska fördubblas till 2040 och producerar då de 90 terawattimmar som motsvarar det framtida svenska energibehovet.

Vindpark Tvinnesheda är en del av svaret på dagens och framtidens energikris. Dess 47 vindkraftverk är en betydande del av dagens svenska energiproduktion. Vindkraftverk byggs i hela landet.

Samtidigt åker representanter för de fyra blåbruna partierna omkring i en liten buss och propagerar för att starta byggandet av små kärnkraftsverk som kan bli färdiga först om tio år.

En liten personlig anknytning. Söder om Vindpark Tvinnesheda ligger hemmanet Labbemåla. Där växte Karins farmor Ulrika och hennes bröder upp under svältåret 1868. Ulrika blev bondmora i Kvarterbo – hon stickade ett par yllestrumpor till mig. Bröderna emigrerade till Amerika.

MP lanserar cykelpaket i 10 punkter av Ulf N

Miljöpartiet vill att infrastruktur, regler och säkerhet för cykling i Lunds kommun ska komma upp till samma standard som gäller i de stora cykelstäderna i Europa. I valrörelsen har MP därför nu lanserat ett "paket" i 10 punkter. Bland annat föreslår MP bilfria zoner utanför skolor och att gångtrafik separeras från cykeltrafik. Här följer samtliga 10 punkter i sin helhet. Mellanrubrikerna är VB:s.

1. Vi vill införa bilfria zoner kring skolor och förskolor för att minska trafikriskerna för barn och deras följeslagare som går eller cyklar till skolan.
2. Vi vill öka trafiksäkerheten genom att företeelsen "gång- och cykelbana" mönstras ut. Gångtrafik ska fysiskt separeras från cykeltrafik genom grönremsa, nivåskillnad eller liknande. Cykelbanor måste breddas och utformas för att möjliggöra säker och komfortabel framkomst för alla typer av cyklar.
3. Vi vill i samarbete med Skånetrafiken skapa en bike and ride för cykling. Vi vill skapa ett system där resenärer kan använda sitt kollektivtrafikkort för att hyra hyrcyklar på stationen.

Säkra och bekväma cykelparkeringar

4. Vi vill förbättra cykelparkeringar och utöka cykelparkeringsplatser i tätorterna och vid kollektivtrafikens knutpunkter. Cykelparkeringar ska ha gott om utrymme för bekväm parkering av alla typer av cyklar och erbjuda möjlighet till lättåtkomlig och säker fastlåsning av fordonet. I flera mätningar svarar många Lundabor att bristen på cykelparkeringsplatser har hindrat dem från att använda cykeln i sin resa.
5. Vi vill att prioriterade cykelstråk omvandlas till supercykelstråk, det vill säga cykelvägar av

hög kvalitet med breda cykelbanor där det finns goda förutsättningar att cykla i valfritt tempo utan att hindras av andra trafikanter. Det är otroligt viktigt för att hela Lund ska få ett sammanhängande cykelvägnät med hög standard.

Kraftigt utökad budget för cykeltrafiken

6. Vi vill kraftigt utöka budgeten för cykelvägar för att kunna skilja gångtrafik från cykeltrafik och för att bygga bort felande länkar, tillföra belysning på viktiga cykelstråk där belysning saknas, tillföra bättre vindskydd genom mer växtlighet och för att ta tag i den stora underhållsskulden. Vi vill införa en särskild pott för att förbättra skyltningen. Många cykelvägar saknar skyltning och en del skyltar behöver förtydligas

7. Vi vill göra en omfördelning av gatu- och torgytor i stadskärnan som är nödvändig om vi ska öka trafiksäkerheten och skapa mer plats till cyklister och gående och mänskliga möten. Genom det kan vi även lyckas med att öka säkerheten för barn som cyklar.

Konceptet cykelgator

8. Vi vill anställa en cykelsamordnare på Lunds kommun för att sätta arbetet med cykling i fokus och ta ett samlat helhetsgrepp över cykelfrågorna.

9. Vi vill att kommunen ska ta fram en snabb digital kurs för nyinflyttade till staden kring trafikreglerna kopplade till cykling. Detta kan bland annat rikta sig till studenter.

10. Vi vill tillämpa konceptet cykelgator på lämpliga gator i stadskärnan. På cykelgator är cykling ett prioriterat transportsätt framför motorfordonstrafik.

Mänskliga rättigheter under attack i Israel av Gunnar Olofsson

Tidigt på morgonen 18 augusti stormade israeliska soldater kontoret för barnrättsgruppen ”[Defense for Children International – Palestine](#)” (DCI-P) – motsvarigheten till Rädda Barnen – utanför Ramallah på det ockuperade Västbanken. Man tog med sig utrustning inklusive dator, kopiator och skrivare samt journaler rörande barn som försvarats av DCI-P:s advokater i olika militärrättegångar. Samtidigt stormades fem andra kontor tillhörande olika människorättsgrupper, kontoren stängdes och dörrarna svetsades igen. Åtminstone en palestiniere dödades vid de olika tillslagen.

Aktionen var en uppföljning av en liknande aktion i oktober förra året när de sex organisationerna förklarades som terrorister av den israeliska regimen. Den gången protesterade länder som Belgien, Danmark, Frankrike, Tyskland, Irland, Italien, Nederländerna, Spanien och Sverige i ett gemensamt uttalande mot agerandet – och den svenska regeringen förklarade att man planerade fortsatt samarbete med människorättsgrupperna. Denna gång är det däremot hittills – helt tyst.

”Vår dokumentation och evidens-baserad redovisning av den israeliska arméns allvarliga brott mot palestinska barn har gjort oss till måltavla för den israeliska regeringen i årtal” säger DCI-P:s generaldirektör Khaled Qusmar. ”Nedstängningen av vårt kontor kommer inte att tysta oss”. ”Vi uppmanar det internationella samfundet att kraftfullt avvisa de allvarliga angreppen mot palestinska människorättsförsvarare”.

Men hur blir det med detta? Medan brott mot mänskliga rättigheter gärna uppmärksammas när det gäller Ryssland, Belarus, Nordkorea med flera länder, så kan den israeliska ockupationsmaktens övergrepp fortgå utan någon större uppståndelse. Tvärtom tävlar regeringarna i vår del av världen i att upprätta ännu närmare och omfattande samarbeten med ockupationen. Så länge inte en stark opinion säger ifrån kommer det här antagligen att fortsätta. Inför det kommande valet har vi möjlighet att ställa våra kandidater mot väggen vad gäller mänskliga rättigheter i Palestina – om vi vill.

Dessutom kan vi alltid ge vårt bidrag genom att bojkotta samarbete med Israel och avstå från att köpa israeliska varor. En vara vars streckkod börjar med 729 är tillverkad i Israel. Köp den inte!

”Rasokratin” i USA var Hitlers förebild av Gunnar Stensson

Nazisterna ägnade inte 1930-talet åt att uppfinna en rasistisk stat utan fann i USA ett mönster att efterlikna. Lagarna i större delen av USA föreskrev segregation i skolor, i offentliga ämbeten, på teatrar, i simhallar, på kyrkogårdar och i kollektivtrafiken. De flesta delstaterna tillämpade tvångssterilisering i rasförbättrande syfte och betraktade rasblandade par som brottsliga. I samtliga stater var homosexualitet förbjuden. Ku Klux Klan var mäktig, FBI registrerade journalister, författare och akademiker. Invandringslagarna gynnade ”arier”.

Rashygieniska föreställningar och teorier om rasförbättring genom sterilisering smög sig in också i paret Myrdals *Kris i befolkningsfrågan* och tillämpades bland annat i Vipeholm.

Nazistiska rättsvetare och politiska beslutsfattare studerade "rasokratin" i USA. Hitler hyllade det amerikanska systemet i **Mein Kampf**. Tyska forskare var flitigt sysselsatta med att undersöka hur USA fått så bra kläm på rasismen.

Sedan kom andra världskriget, Förintelsen och det nazistiska nederlaget. Gamla vanföreställningar omprövades, inte bara i USA utan också i Sverige och i Lund. Man gjorde upp med de tidigare gängse trossatserna om ras, biologisk och kulturell överlägsenhet som legat till grund för nationalism, kolonialism och imperialism.

Omprövningen förutsatte ett radikalt nytänkande. En grupp amerikanska antropologer kom att få en ledande roll i kampen mot de ödesdigra fördomarna: Franz Boas och hans elever Margaret Mead, Ruth Benedict, Ella Cara Deloria och Zora Neale Hurston.

De skapade förutsättningarna för Martin Luther King och medborgarrättskampen.

Om detta berättar Charles King, professor i internationella relationer vid Georgetown University, i sin bok **"Den övre luftens gudar"**. Hur en grupp nytänkande antropologer förändrade vår syn på ras och kön." (Daidalos 2022)

Det är en överväldigande rik bok. Den handlar inte bara om rasism och nationalism utan också om könsroller och vår syn på sexualitet. Det har krävts år av kreativ och modig intellektuell och samhällelig kamp.

Kampen måste fortfarande föras. Åter dyker nationalistiska, rasistiska och främlingsfientliga hatföreställningar upp, i Trumps USA och i SD:s valpropaganda. Åter drömmer somliga om enkelriktade tåg, visserligen inte destinerade till Auschwitz utan än så länge till Kabul.

